

osoljeno goveje meso, perutnina, ktere je tukaj obilno; tudi imajo velike zaloge zelenjad in sočivja, kar prav dobro hraniti umejo. *)

Morda bo kdo vprašal: kako je pa to, da pri ljudeh, ki v enacij razmerah živijo, je toliki razloček med premoženjem tega in unega? Al sreča se nikjer ne ravna po enem kalupu. Pa tudi manj splošni vzroki se dajo v tem najti.

Velik razloček je namreč v tem, kako gospodarijo lastniki s svojim posestvom; ker vsi niso tolikanj premožni, da bi jih ne zadevala terzna cena. Navadno takole ravnaajo: Posestnik odloči tri dni kmetu, da kmet sam sebi podela; druge tri dni pa ga za svoje dela porabi. Prodajo vseh pridelkov oskerbljuje ali posestnik ali pa njegov pooblastenec; na drugi strani pa tudi kmet v prodaj daje, kar mu ostaja pridelkov, ki so zrastle na zemljiščih, odkazanih mu v potrebni živež. Vsaka družina ima svojo hišo, svoj vert, svoje polje, svoje spašnike, svoj gojzd, po razmeri glav, kolikor jih družina šteje. Navadno podedva vse to rod za rodom, in pridobi si na to vižo in si ceni kot bi njegovo posestvo bilo, da večkrat je izvir precejšnjega bogastva. Priden delavec, ako ga več sinov podpira, in ki veliko dobrih zemljišč dobi, ima veliko več upanja obogateti, kakor kdo drug, ki ima samo hčere. Prodaja živine, ki je v rokah delavnega moža, in posebno v krajih, kjer je veliko spašnikov, donaša lepe dohodke. V gubernii velikoruski je dokaj premožnih gospodarjev med kmeti. Tu se kupujejo vojaški konji za gardine polke (regimente). Lepi konji so pa dragi, in kupčija ž njimi kakor tudi z govejo živino se dobro splačuje.

Ne vé se, ali bi se nenavadno število žival vsih plemen, ki jih Rusi imajo, pripisovati smelo njih nenavadni znanosti v živinoreji, ali pa ljubeznivemu ravnanju, ki ga vsakateri živali skazujejo, ali pa obilim spašnikom. Presežejo v tem naše kmete neizrečeno deleč. Dasiravno so rusovske zime ojstre, imajo vendar perutnina silo veliko. Jajca dajo v pečéh léči, in njih umetnost, s katero pišance na noge spravljajo, skoraj naravo samo presega. V Rusii že piške jedó, ko še naše kokoši léči ne mislijo.

Ravno tako je kupčija z žitom po več krajih bogat studenec, iz ktere se zajema dobiček. Pa slišim popraševati: kje ima pa Rus kaj časa za kupčijo, ki mora vsaki teden tri dni gospodovo zemljo obdelovati, le druge tri dni pa za svoje dela porabiti? V nedeljo in v svojih treh dneh v tednu ima dovolj časa, da zamore brez ovire bližnje vasi obhoditi brez škode za svoje polje, ker sinovi, bratje in celó sosedje oskerbujejo, kadar je prav potreba, vse to, kar bi utegnilo škodo terpeti, kadar gospodarja doma ni.

Pridnemu delavcu je odperta tudi še druga pot, si kaj prislužiti, ako si ume od svojega gospoda potni list pridobiti, ki ga „obrok“ imenujejo in ki mu potem pravico daje, po vsi rusovski deržavi svoje sreče iskati. On mora zato, kakor je bilo že prej omenjeno, posestniku in deržavi letni davek plačevati. Delitev tacih listov je važen dohodek takim posestnikom, kateri imajo več kmetov, kakor jih potrebujejo. In zares, večina delavcev pri javnih zidanjih, rokodelcev in kupcov, vsi izvoščiki (najeti kočijaži) itd. smejo prebivati v mestih le, ako imajo take „obroke“; ž njimi pa so opravičeni. Se vé da je pa tudi mnogo posestnikov, ki ne morejo ne le potnih listov dajati svojim podložnim, temveč so še prisiljeni zavoljo pomanjkanja kmetov, kadar žetev pride, od svojih sosedov delavcev na pósodo jemati ali pa poljske pridelke v nevarnost postavljati. Drugi posestniki dajejo preveč potnih listov, da bi si dohodke zmnožili, al slabo se jim to splačuje, ker poljski prihodki se potem vsako leto manjšajo.

Toliko o prijetnosti in dobroti kmetiškega stanú na Rusovskem; zdaj pa še nekoliko besed o neprijetnosti njegovi. (Dalje sledi.)

*) Vsak Rus ima svojo ledenico, v kateri poleti meso itd. hrani.

Za poduk in kratek čas.

Ahmet Methemir in njegov sin Abdala.

(Po Meisner-u v ilirski Danici).

Ahmet Methemir z modrostjo naj bolj sloveč mož v mali Azii, pokliče k sebi nekega dne svojega sina Abdala, ki je ravno 21. leto nastopil, ter mu tako govori:

„Abdala, sin moj, ti si naj mlaji med mojimi otroci, ti si tudi moja edina tolažba. Veš, da imam v Carigradu brata, ki decé nima, tebe pa ljubi. Večkrat te je že od mene imeti hotel; sadaj je pa dôba, da te k njemu odpravim. Idi k njemu. Da pa meni kadaj ne bodeš očitati mogel, da te nisem zadosti podučil, ti ponavljam še enkrat jedro svojega dosedanjega uka. Čuj:

„Glej, da vidiš vse, kar se le viditi da! Nobena stvar naj ti ne bodi toliko visoka, da bi se tvoj pogled do nje popéti nehotal, pa tudi ne tako nizka, da bi ravno tako rad ne spustil se do nje. Učiti se moraš od ozira v sonce in od pogleda na červička v prahu“.

„V nesreči se ne sturobi, v sreči pa nezoholi! Ena solza ti bodi zadosti za uno, en smehljej veselice za to, kajti sreča in nesreča ste si jako podobne v nestalnosti duše“.

„Vari se plamena togote; ljut nikoli ne bodi! Ljutina serca gerdi vsako lice, desetkrat pa več um in dušo; mnogokrat nas stori nagle, nikoli pa modre v našem ravnanju in opravilu“.

„Bodi pripraven za vsako uničilo svojih želj! Gosta, ktere ga smo se nadjali, vsikdar bolj pričakujemo, ko unega, ki pride iz nenadi. Napad s pretnjo se dostokrat odvaliti dá, ali kateri nas iz nenadi zalati, nikoli“.

„Ljubi vse ljudi; ali visoko jih le malo zmed njih poštuj! Vsi so tvoji bratje: tega se vedno spominjaj. Oni bojo sicer to storili le malokdaj, ali pregreški družih ljudi naj ne kalijo čednosti tvoje“.

„Čast išči in ceni! kajti ona povišuje čednost, in jo tudi večkrat naplačuje. Na bogastvo ne merzi! ker ti je po njem mogoče dobro storiti sirotam, podpirati nedolžnost in izsmehovati grozovitneža zlobo. — Od blišobe pa le beži! Ona le oholega bedaka slepi, zavíd budí in draži, in biva enaka ognju, ki se sveti, in v tem sam sebe troši“.

„Vari se laganja bolj ko otrova (strup). Včasi ti se bo zdelo, da ti ono za rošnjo (začasno) pomaga; ali vedi, da ti bo pokle za mesec, za leto in še za več časa škodljivo“.

„Išči si enega prijatla, in kadar ga najdeš, dobro ga vari in čuvaj; ali nikar ne misli, da si za dolgo časa gotovo našel, kar si iskal. Redkokrat cvetè aloe, ali kopina (robida) pravega prijateljstva še redkeje“.

„Trezen bodi vedno! Jezik pijanega človeka imetek je bedalije, nesreče izvir in zadavek preziranja in merzosti“.

„Neveruj unemu, ki ti izkazuje velike prijazne poklone, katerim uzroka najti nemoreš. Prevara (goljufija) se zagrinja v plajšč prijateljstva; kdor vedno le za svoj dobiček dela, vedi, da le na pósodo daje za velike obresti“.

„Zvolivši si divico ji predaj le svoje telo, nikoli pa svojih skrivnost, ki jih imaš! Stori se gospodarja ne samo njenega telesa, ampak glej, da moreš vladati tudi njeno dušo. Ne odkrij ji vse svoje ljubezni, da se njena do tebe neshladi. Njene čudi (Naturel) ne imej za razum, njene zlobne šale ne za ostroumje, njenega kujanja ne za zbiljn (resničen) serd, in njene omedljevice ne za pravo bolezen. Naj bolje žensko obličje neha le ondaj spremenjati se, kadar na tem svetu živeti prestane“.

„Čversto se okleni zakona vere svojih starih! Ako se tudi nemoreš z njimi složiti v vsem, glej, da moreš o tem vedno molčati. Neveruj tistim, ki nič ne verjejo, in beži od tistih, ki podirajo vse, nikoli pa nič ne zidajo. Mnogokrat so sumnje za dušo strup in muka, in velike slabosti bistra svedočba“.

To so, sinko moj, moji nauki in prošnje! Glej, da si jih prisvojiš, in da se po njih ravnaš. Spomni se slednjega dne unega, ki jih ti je dal. Ne daj poginiti semenu modrosti

v zemlji neplodni, in ugasniti plamenu očetove ljubezni v sercu nehvaležnega sina“.

Ahmet umolkne, sin mu pa spodobno poljubi očetovo roko in obeča mu zvesto ravnati svoje življenje po prejetem nauku. **Kobe.**

Novičar iz raznih krajev.

Dosihmal je bilo le iz kratkih telegrafnih naznanil znano, kako je rusovska vlada sprejela ponudbe miru. Sedaj pa se vé to natanko iz vradnega petrogradskega časnika „Journal de St. Petersburg“ od 7/19. t. m., kateri o ti važni zadevi blizo tole piše: „Živo je ganila vso Evropo tista novica, da je avstrijska vlada v Petrograd poslala od zaveznikov poterjene ponudbe za mir. Cesarska (rusovska) vlada je pa za svojo stran prvo stopnjo na poti mirne sprave še s tem storila, da je v pismu od 11/23. decembra, ki je bilo razglašeno v vsih ptujih časnikih, povedala, kaj da je pripravljena darovati ustanovitvi miru. Tako se je od obéh strani razodela želja, naj bi čas premirja, katero je zimsko vreme usililo armadam, se na to obernil, da bi se spolnile želje, ki se enoglasno in povsod glasijo za hitri sklep miru. V ravno omenjenem pismu je cesarska vlada tiste čvetele člene, ki jih je dunajski zbor sestavil, za podlogo novega pogajanja vzela in zastran tretjega člena, zavoljo kterega se je dunajski zbor sperl in razderl, sedaj nekaj nasvetovala, kar se v bistvenem zapopadku vjema z onem, kar so zavezne vlade takrat terjale. Te ponudbe, ki nam jih je sedaj avstrijska vlada izročila, se upirajo na enake poglavitne pravila, namreč: da naj černo morje bode vsem odperto po pogodbi, katero naj rusovska in turška vlada neposredno med seboj sklenete in v kateri naj vzajemno določite, koliko vojnih ladij naj vsaka na tem morji ima za brambo svojega primorja. Ravno omenjene nove ponudbe se od unih, ki jih je rusovska vlada v svojem pismu 11/23. razglasila, bistveno ločijo le v nasvetovani prenapredbi meje med Moldavo in Besarabijo, in to naj se zgodi v zamenjo tistih krajev, ki so si jih zavezniki na rusovski zemlji prisvojili. Tù ni mesto za to, da bi pretresovali: ktere ponudbe so boljše za mir v Turčiji in varnost Europe. Dosti je, da rečemo, da v mnogih poglavitnih rečeh ste si obojne ponudbe enoglasno bile. Gledé na to soglasje, gledé na vesoljne želje, gledé na čedalje večjo silo, ki se nam protistavlja, in gledé na to, kar bi Rusija podaljšani vojski še žertovati mogla, noče cesarska vlada zavolj postranskih reči dalje odlašati dela mirne sprave, ktera ji je tako živo pri sercu. Vsled vsega tega je rusovska vlada poterdila ji od avstrijske vlade predložene ponudbe, da naj bojo osnova za obravnavo mirne sprave. Kakor je rusovska vlada v vojski svojo moč pokazala, tako hoče s tem pokazati svojo zmernost in Rusii in Europi spet mir dati.“ — Druzega gotovega se v teh zadevah še nič ne vé, kakor da bo v Parizu zbor. — Mesto Pariz bo darovalo pričakovanemu princu ali princesnji zibeljko, ktera bo veljala 546.000 frankov. — Na Saksonskem se je nedavnej sodniški svetovavec S. pri preiskavi smerkovega konja vcepil to strašno kužnino, ktera ga žuga ob življenje pripraviti, kar se je žalibog! že večkrat zgodilo. — 13. in 14. jan. je bila v Rimu navadna slovesnost družbenikov za razširjevanje sv. katoliške vere, v kateri se je govorilo in pélo v vsih jezicah sveta: v hebrejskem, kaldejskem, sirskem, armenskem, arab-skem, kinežkem, perzijanskem, kurdiškem, hindostanskem, bengališkem, turškem, sudanskem, tamuljskem, koptiškem, gerškem, latinskem, francozkem, španjskem, portugaljskem, laškem, angležkem, danskem, nemškem, jugoslavenskem, poljskem, ogerskem in še v več družih.

Farys *).

Pesem Mickievičeva.

Ko ladja, kadar odbeži od zemlje,
Po sinjem zvija se kristalu sladno

*) Farys je arabska beseda in pomeni blizo toliko kar jezdec. Slavni Mickievič je v nji orientalsko poezijo kaj izverstno posnel.

In persi morja z vesli hotnimi objemlje,
Labúdjí vrat nad válje dviga hladno:
Tako Arabec, kedar konja goni
S čerovja na puščav raztezo,
Kopito kjer v peščeni reki šumno vtóni
Kakor v valovih vode zbeljeno železo.

Že plava v suhem morji konj moj, in razseče
S persi delfina kamnje se sípeče.

Le hitreje, le hitreje!

Že po vetru sviž zameta;

Le še više, visočeje!

Že nad klopčič peska zleta.

Moj černi konj je oblak megle sive,

Na čelu zvezda ko danica mu leskeče,

Na voljo vetrom dal je pera štravsje grive,

In bliske dir njegovih belih nog izmeče.

Lêti, vranec belonogi,

S poti gore, s poti logi!

Zastonj s senco ino s plodom

Čaka palma zelenika,

Ždiram se nje rók obódom,

Palma s sramom se umika,

Krije se v tomún oázi

Možkósti moji s šumom listov se smejáje.

Tù na mejah puščave skale so na straži,

Na Beduina z divjim gledajo ozirom

Konjskih kopit poslednji jek zasramovaje,

Tak grozé za mojim dirom:

„O neumnež, kje jezdari!

Tam ne bode obranila

Glave mu pred solnea žari

Senca palmov'ga drevesa,

Ne šotorov bele krila,

En sam šotor tam — nebesa.

Le skalovje tam nočuje,

Tam le zvezd roj nomaduje“.

Nič té grožnje niso zdale,

Dirjam le in skoke dvojim,

Ozrem se, za dirom mojim

Daleč skale so ostale,

Čer za čerom v dolgem redu

Skrivaje se moj'mu gledu.

Postónja sliši grožnje njih in berž verjame,

Da v plen dobila Beduina bo v puščavi,

S perotama v pregon spustí se ná me

In trikrat zvije čeren venec moji glavi.

„Merho voham — kroka z zraka —

Jezdec in konj sta bedaka,

Jezdec išče poti sleda,

Konj po paši v pesku gleda:

Trud zastonj je, kdor sem zajde,

Nikdar več nazaj ne najde.

Po teh potih veter hodi

S sabo sled svoj odnašaje,

Po tej loki konj ne blodi,

Ta le pase kačje zmaje,

Tù le merha prenočuje

In postónja nomaduje“.

Krokaje z bliskokrempļi me v oči preklinja,

In trikrat se pogledava z očmi v očesa.

Kdo se je zgenil? Tič se zgenil, šel v nebesa.

Ko kárati ga hočem, roka lok napenja

In tíca za menoj okó derží v oziru,

Že visel je v ozračji kakor černa pika

Ko vrabec zdaj — metulj — komár — velika,

Potem se raztopí v obnebja širu.

Lêti, vranec, dirno v gonje,

S poti, skale in postónje! (Konec sledí.)

Stan kursa na Dunaji 30. januarija 1856.

Obligacije	5 %	86 1/2	fl.	Esterhaz. srečke po 40 fl.	72 fl.
državnega	4 1/2 %	76 1/2	fl.	Windišgrac. „ „	20 „ 24 3/4 „
dolga	4 %	68	fl.	Waldstein. „ „	20 „ 24 3/4 „
	3 %	51	fl.	Keglevičeve „ „	10 „ 11 1/2 „
	2 1/2 %	43 1/2	fl.	Cesarski cekini.	5 fl. —
Oblig. 5 % od leta 1851	B —		fl.	Napoleonor (20 frankov)	8 fl. 18
Oblig. zemljiš. odkupa 5 %	77		fl.	Suverendor	14 fl. 30
Zajem od leta 1834 . . .	240		fl.	Ruski imperial	8 fl. 32
„ „ 1839 . . .	139		fl.	Pruski Fridrihsdor . . .	8 fl. 45
„ z loterijo od leta 1854			fl.	Angležki suverendor . .	10 fl. 34
		105	fl.		
„ národní od leta 1854			fl.	Nadavk (agio) srebra:	
		88 1/4	fl.	na 100 fl.	7 1/2 fl.